

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Redakcija: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo redakciji. Nežalostno pisma se ne vrnejo, razen tistih, ki so označena s "vračilo".

Članke in opombi ureduje urednik. Članki, ki so namenjeni izdaji, morajo biti poslani v Trst, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon redakcije in uprave šteje 11-57.

Redakcija znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za en mesec 3.—
za en teden 50.—
za pol teden 25.—

EDINOST

Posamezne številke "Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašni račun na milimetre v širini ene kolone. Cena: Oglašni trgovci in obrtniki mm po 10 vln. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašni denarni za mm po 20 vln.

Oglašni račun na listu do pet vln K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglašni po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašni sprejem inšerati oddelka "Edinosti". Naročniki in reklamirajo se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi "Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelka se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštne inšerati račun št. 811.652.

Nova ofenziva zveznih armad med Vislo in Bugom. - Obsežne Hinderburgove operacije.

Jugozapadno Krasnostawa Nemci prebili ruske linije. - Umikanje Rusov med Piso in Vislo proti Narevu. - Na Francoskem artiljerijski boji. Napadi Lahov na doberdobsko planoto odbiti. - Sicer artiljerijski boj na vseh frontah

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. julija 1915 opoldne.

V noči na 16. t. m. je bilo zopet odbitih več napadov Italijanov proti doberdobski planoti.

Topovski boj se vrši na vseh frontah. Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Tittoni v Italiji.

LUGANO, 17. (Kor.) Italijanski poslanik v Parizu, Tittoni, je prispel v Italijo.

Imenovanje Barzilaia za ministra.

LUGANO, 17. (Kor.) Uradno se poroča: Barzilai je bil imenovan za ministra brez portfelja. Italijanski listi naglašajo, da je prišel Barzilai svojo politično kariero kot veleizdajalec. V 18. letu starosti je bil v Trstu eno leto v preiskovalnem zaporu.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se objavlja: 17. julija opoldne.

Med Vislo in Bugom se razvijajo boji večjega obsega in sicer povsod ugodno za zaveznike.

Čete nekega avstrijskega armadnega zbora, bojujočega se v najožji zvezi z Nemci, so izrgale zapadno Grabowiec sovražniku po sedemkratnem naskoku vavno oporišče in so udrele tam v sovražno glavno postojanko.

V ozemlju jugozapadno Krasnostawa so nemške sile prebile sovražno linijo. Ob gornji Bystrzyci in severno Krasni-ka so osvojile naše čete sovražne predpostojanke.

Tudi zapadno Visle se je zopet pričela uspešna ofenziva. V vzhodni Galiciji je položaj neizpremenjen.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan. 17. julija 1915:

Vzhodno bojišče.

Pred par dnevi pod višjim vodstvom generalfeldmaršala Hindenburga na tem bojišču započeta ofenziva je dovela do velikih rezultatov. Armada generala pehote Belowa, ki je dne 14. julija pri Kursku in severno prekoračila Vindavo, je ostala v zmagovitem napredovanju. Naša konjenica je večkrat pregnala sovražno z bojišča. Ujetih je bilo 11 oficirjev in 2450 mož in uplenjeni 3 topovi in 5 strojni pušk. Med ujetimi oficirji se nahaja poveljnik 15. ruskega strelskega pešpolka.

Armada generala artiljerije pl. Gallwitz je napadla od začetka marca z vsemi sredstvi moderne utrjevalne umetnosti ojačeno rusko postojanko v ozemlju južno in jugovzhodno Mlave. V sijajnih naskokih so bile tri zaporedoma težke ruske linije severozapadno in severovzhodno Przasnyca prebite in zavzete in dosežena Dzielin in Lipa.

Vsled z obeh strani prihajajočega pritiska omajani in po novih napadih, so se umaknili Rusi po izpraznitvi Przasnyca dne 14. julija v že dolgo pripravljeno in zgrajeno obrambno linijo Ciechanow - Krasnosielc. Že dne 15. julija so krepko sledenče nemške čete naskočile tudi to močno postojanko, jo prebile južno Zielone v širini 7 km in prisilile nasprotnika k umaknitvi. Podpirane so bile po četah generala artiljerije Scholza, ki se nahajajo na nasledovanju izpred Kolna.

Od včeraj se umikajo Rusi na vsej fronti med Piso in Vislo proti Narevu. Plen teh dni znaša pri armadi generala Gallwitz 88 oficirjev, 17.500 mož, 13 topov (med njimi 1 težak), 40 strojni pušk in 7 metalcev min.

Pri armadi generala Scholza se je zvišal plen na 2.500 ujetnikov in 8 strojni pušk.

Jugovzhodno bojišče.

Potem ko so zvezne čete v zadnjih dneh ob Bugu, med Bugom in Vislo zavzele celo vrsto ruskih predpostojank, so se razvili včeraj na vsej tej fronti pod vodstvom generalfeldmaršala Machense na večji boji.

Zapadno Wieprza, v ozemlju jugozapadno Krasnostawa, so nemške čete prebile sovražne linije. Dosedaj je bilo ujetih 28 oficirjev in 6380 Rusov in uplenjenih 9 strojni pušk.

Tudi zapadno gornje Visle, pri armadi generala Woyrscha, se je zopet pričela ofenziva.

Vrhovno armadno vodstvo.

Predstojenče zasedanje dume.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Na predstojenčih sejah dume, ki se prične 30. julija, bo podal minister vnanjih zadev, Sazonov, izjavo o vnanjem položaju.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan. 17. julija 1915:

Zapadno bojišče.

Obojestranski topovski ogenj in streljanje z minami na mnogih mestih fronte.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rudarska stavka na Angleškem.

LONDON, 17. (Kor.) Listi poročajo iz Cardiffa, da se ceni število stavkajočih na 200.000. Skoraj vsi premožgopi mirujejo. Med ljudstvom vlada ogorčenje nad tem, da je postavila vlada rudarje pod municipalni zakon.

Kanadski ministrski predsednik dodeljen londonskemu kabinetnemu svetu. LONDON, 16. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Kanadski ministrski predsednik Borden, ki se mudi sedaj v Londonu, je bil dodeljen kabinetnemu svetu.

Razgovor med ameriškim državnim tajnikom in nemškim poslanikom. LONDON, 17. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona od 15. t. m.: Državni tajnik Lansing je povabil nemškega poslanika za jutri na razgovor.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 15. (Kor.) Iz glavnega stan-a se poroča:

Na dardanelski fronti se dne 14. julija pri Ari Burnu in Seddil Bahrui vršila nobena akcija.

Naša artiljerija je prisilila sovražne ruske torpedovke in prevozne parnike, ki so se skušali blizati pri Ari Burnu, v beg, potopila en sovražni plav, enega pa zažgala.

Na fronti ob Iraku so dne 13. julija naši prednji oddelki levega krila skupine Muntefik sijajno izvršile svojo nalogo s tem, da so v boju, ki je trajal od polnoči do poldne naslednjega dne, odbile sovražnika kljub hudemu ognju. Naše topničarke so mu prizadele težke izgube. Našli smo v pasu dateljnih dreves 500 padlih sovražnikov, med njimi več angleških oficirjev. Vrh tega je odpeljal sovražnik na dveh ladjah mnogo padlih in ranjenih. Naše izgube znašajo: 1 poročnik in 5 vojakov mrtvih, 21 vojakov ranjenih. Sovražni topovi so tekom akcije izstrelili 300 krogel in ranili le enega vojaka.

CARIGRAD, 16. (Kor.) Iz glavnega stan-a se poroča:

Dardanelska fronta. Sovražnik je pri Ari Burnu le z velikimi napori obvladal požare, ki so jih zanelile naše bombe v njegovih strelskih jarkih.

Popoludne je neka angleška križarka pod zaščito torpedovk in iskalcev min iz velike daljave obstreljevala naše postojanke pri Kabatepe, a brez uspeha, čeprav je pri tem sodeloval sovražni privezni balon.

Pri Seddil Bahrui je obstreljevala sovražna artiljerija brez učinka celo uro naše desno krilo.

Sovražnik že dva dni odpravlja ranjenec na več bolnišniških ladjah, ki so odplule proti bopni.

V noči od 14. na 15. t. m. je naša obrežna artiljerija pregnala sovražne ruske torpedovke, ki so se blizali Kerevezderu. Dne 15. julija smo konstatirali, da se poslužuje sovražnik bolnišniških ladij za prevažanje in izkrvavljane čet.

Ob Iraku. Sovražnik, ki je bil iz Kalatelnaina, zapadno Korne, z uspehom vržen nazaj, je dne 14. t. m., potem ko je doblil ojačenja, napadel ponovi naše postojanke ob bregovih Evfrata. Boj se je trdovratno nadaljeval do naslednjega dne in se je končal zvečer s porazom sovražnika, ki je imel zlasti na našem desnem krilu velike izgube in se je v neredu umaknil. Sovražnik se je približeval s četami, ki jih je izkrcal zapadno Kalatelnaina potom bark, ki vozijo po Evfratskem prekopu, našemu desnemu krilu za hrbtno in ga je skušal obkrožiti, a je bil vsled odpora in protinapadov naših čet in prostovoljcev vržen nazaj proti Evfratu. Del angležev, ki se niso mogli več vkrčiti, je pometal

orožje in dve strojni puški v vodo in se spustil na beg. V tem boju je imel sovražnik nad tisoč mrtvih. Med njimi se nahajajo tudi angleški poveljnik in dva oficirja.

Uplenili smo 32 bark, 200 pušk in bajonetov, veliko množino municije, ženijskega gradja in oficirske daljnogleda.

Z ostalih front ni poročati ničesar pomembnega.

† Nadvojvodinja Marija Rainer.

BADEN, 17. (Kor.) Nadvojvodinja Marija Rainer je danes ob 9 dopoldne umrla.

DUNAJ, 17. (Kor.) Blagoslovljenje in pokop trupla nadvojvodinje Marije se bo vršil v sredo opoldne pri kapucinih na tiho.

Ustavljen nizozemski parnik pri Sirakuzah.

RIM, 16. (Kor.) »Messaggero« poroča iz Sirakuz, da je neka francoska križarka včeraj par milij jugovzhodno Sirakuz ustavila parnik »Bengalen« iz Rotterdamu in ga vsled tega, ker je imel na krovu bencin in nafto, odvedla na Malto.

Laška noč v Trstu.

Kaj se je godilo po napovedi vojne.

»Slovenec« poroča po »Kärntner Tagblattu«. Do jutranje zarje je na binkoštno nedeljo pihal s sinje Adrije čez Trst vlažnovroč jug. Oknice so šklepetale, svetilke po ulicah so se mu vdajale, in zatvornice prodajalcev je stresal sem in tja. Tudi čez balkone moje hotelske sobe se je radovedno priplazil, pa se udobno udomačil v moji spalnici ter me skoro zadušil s svojim žgočim dihom. — Tako piše vojni poročevalec Pavel Schweder. — Prestrašen sem skočil s postelje — piše dalje — in opazil, da ni videti po hišah in pri vratih binkoštnega cvetja, kakor je pri nas doma navadno. Tudi praznične radosti v obeh Tržanah si zamašil. Približno 100.000 ljudi je mesto že zadnje dni zapustilo, ostanek pa se je valil rano dopoldne, ko so se zvonovi vabili k službi božji, proti kolodvorom. Italijanska vojna napoved je bila pred vrati, in vse se je balo, da prične sosed sovražnosti z napadom svoje mornarice na odprto tržaško mesto. Zaman se je bilo opozarjalo, da je tržaški zaliv proti takim presenečenjem zavarovan z močnimi utrdami. Zastonj je bilo tudi praviti ljudem, da je naša mornarica izgubila le vojno ladjico »Zento« in da je sicer v Adriji popolna, kakor je bila poprej. Vse to dokazovanje ni nič izdalo. Priprave laške iredente so bile preveč dobre, in najboljše glasilo »neodrešencev«, »Il Piccolo«, je že leta in leta ljudi pripravil za sedanjí trenutek.

Gospod Mayer zdaj lahko posedla po Rimu in premišljuje o ponesrečenih uspehih svoje politike, ki mu je sicer vrgla mnogo milijonov, končno pa hipoma odpovedala. Stari grehi iredente so bili, ki so dovedli v Trstu do požiganja osebne lastnine. Dalekostoječ opazovalec bi se prav nič ne čudil, če bi slišal, Slovenci so »Piccolovo« poslopje zažgali. Navedeni nemški vojni poročevalec pa pravi, da se je bal pogroma na Nemce: Vsi smo pričakovali Jernejsko noč za Nemce, ampak nastopil je Menetekel-ufarsin za neodrešence.

Okoli petih popoldne so na nemškiški palači razvili cesarsko zastavo; to je bilo znamenje, da je vojna napovedana. Nekak »široko« strahu se je vlegel na mesto. Ko sem se poslavljaj od ekselence namestnika Fries-Skenela in njegove ljubljene soproge — piše poročevalec dalje — sem zaslišal nastop mnogotročnega množice, ki je vzklikala: »Evviva l'Au-

stri!« (Ziyela Avstrija!) in pela prekrasno Haydnovo cesarsko himno — slovaški cerkveni napev, kakor je zgodovinsko dokazano — ter izražala takorekoč v zadnjem hipu svoje domoljubno prepričanje. Namestnik je zaklical sivemu vladarju glasen »hoch!« in tisočglava množica ga je ponavljala, da je donelo do nebes, seveda pa tudi do magistrata, odkoder so se ravnokar odpravljali — iredentisti, ker je vlada občinski odbor razpustila.

Ko so potem začele padati prve sence binkoštnega večera in so zadnji vlaki z naborniki in uradniki, pa tudi z ostanki dotlej zaupljivega tržaškega prebivalstva jeli zapuščati mesto ter se vzpenjati na Kras, proti Štajerski, slikoviti Koroški in divni Solnograški, tedaj se je v Trstu pričela laška noč, ki mi ne pride nikdar iz spomina. Hodil sem ono soparno noč gor in dol po ulicah, ki jih je razsvetljeval požar »Piccolove« palače, da se je vide-

lo, kakor podnevi.

Ko so potem začele padati prve sence binkoštnega večera in so zadnji vlaki z naborniki in uradniki, pa tudi z ostanki dotlej zaupljivega tržaškega prebivalstva jeli zapuščati mesto ter se vzpenjati na Kras, proti Štajerski, slikoviti Koroški in divni Solnograški, tedaj se je v Trstu pričela laška noč, ki mi ne pride nikdar iz spomina. Hodil sem ono soparno noč gor in dol po ulicah, ki jih je razsvetljeval požar »Piccolove« palače, da se je vide-

lo, kakor podnevi.

In s kamur-ko sem govoril, vsak je bil do skrajnosti razburjen vsled vojne napovedi z italijanske strani, kar so ljudje v prvi vrsti pripisovali delovanju iredente. V ljudstvu so se bile gojile neizpolnive nade, kot konec pa se je pokazal na grozečem obnebu ju za Trst sodni dan. Zaman je bilo ljudi opozarjati, da mesto ni v nevarnosti, tudi če bi se iz strateških ozirov in na podlagi prejšnjih izkušenj v Galiciji z njimi postopalo kakor z odprtim mestom ter se mor-da iz pretrane previdnosti »evakuiralo« (izpraznilo.)

Sprva je množica samo demonstrirala, kmalu pa so jo očitali izrodki iz pristaniških beznic, ki so pričeli pleniti in požigati in tedaj se ljudje niso dali več nikjer zadržati. Značilno pa je, da so vse nasilnosti merile le na »regnicole« (italijanske državljane) in da so se demonstranti pri vsem tem ravnali po zgledih z onstran avstrijsko-italijanske meje. Za izgrede je torej odgovorna tista Italija, katere prebivalstvo je zadnje dni popolnoma v duhu tržaške druhalj divjalo v Milano, Benet-ke, Rimu in drugod proti Nemcem in Avstrijem.

Kolikor sem opazil, se je laška noč pričela s precej nedolžno »mačjo godbo« pred poslopjem društva »Lega Nazionale«. Par tisoč ljudi je naenkrat obkrožilo kavarno v pritličju velikega poslopja ter prisililo regnicole, ki so tam sedeli, in njih iredentarske prišaste, da so naglo odnesli pete. Ljudje so se smejali, peli, kričali, žvižgali, kar žažvenkeče nekaj šip, stol prileti iz kavarne na ulico, stolu sledi nekaj miz, in že so spretno roke vrgle s poslopja italijanske napise. Miz in stolov je bil na cesti že cel kup, in naenkrat svigne iz te gromade plamen, ki so ga netili z žganjem, obmetavajoč ogenj s steklenicami z alkoholnimi pijačami, seveda tudi iz kavarne. Se preden sem se prav zave-del, kaj ima iz vsega tega nastati, je švilgal plamen že do prvega nadstropja. Plateni zastori na oknih so nekaj časa plapolali semtertja in že se je videl ogenj, ki je prihajal iz notranjosti poslopja, ki je bilo v nekaj minutah že en sam ogromen plamen. Ljudje okrog so obkolili in se spogledovali. Kar jih je bilo pametnih, so drugi odsvetovali od nadaljnjih nasilnosti, toda zaman. Prihleti so gasilci, a množica jih je spodila nazaj, prikorakalo je redarstvo, a druhalj je policijo sprejela z zasmehom in žvižganjem. Ko so prihleti vojski, so jih demonstranti dvignili na rame in z glasnimi »evviva« skušali odnesti od požara, da bi preprečili vsako rešilno delo. Šele čez nekaj ur se je posrečilo požar omejiti, toda glavno gnezdo iredente z društvu in dvoranami za shode ter telovadnim klubom vred in pa hujšaka »Piccolo« so bili v tem hipu — pororišče. Bila jim je zadnja ura.

»Piccolovo« palačo na trgu Goldoni so sklenili razljučiti bralci lista, ki je spravil Trst na rob propada, štirikrat zažgati, in čeprav so proti njim nastopali redarji in orožniki z meči in bodali, se jim je končno vendar posrečilo zanetiti bakljo, ki je s svojo lučjo daleč ob jadranskih obalah svedočila usodo največjega lista laške iredente. Papir, olje, barve, česar je bilo po vseh prostorih, so kajpada izbornu kurivo, ogenj je skakal kakor blisk iz sobe v sobo, iz dvorane v dvorano, in v 48 urah so bile uničene milijonske vrednosti. Grozno lepo je bilo gledati, kako so eks-

plazije cele butare slavnega lista na tako nenavaden način razširjale po mestu. Naenkrat se je začel klic: »Avanti, al municipio!« (Naprej, k mestni hiši!), toda tam je bil že postavljen vojaški kordon, in tako se je lepa palača ohranila. Šel sem dalje po stranskih ulicah, kjer je tudi začelo sumljivo živnetanje. Kjerkoli je bila kaka laška kavarna tako neprevidna, da ni zaprla vrat, povsod je vdrila v prostore množica, ki je je bilo čedalje več, in razbila s palicami velika stekla, strgala s stropa električne lestence, polomila stole in mize, biljarde, zdrobila posodo, šipe, sploh vse, do česar je mogla. Med tem pa je bilo že proglaseno naglo sodstvo, in vojskovo je z golim orožjem v roki nazadnje napravilo laški noči v Trstu konec.

Zelo zanimivo je to poročilo in prav posebno še za nas Tržičane, ki smo sami videli, kaj se je godilo tisto noč v Trstu in tudi za čitatele našega lista, v katerem smo natančno poročali o teh dogodkih.

Moratorij.

II. Splošni moratorij.

Začetkom vojne je vlada izdala naredbo, s katero so bila plačila vseh terjatev začasno odložena. Ta odgoditev je nastopila sama iz sebe, avtomatično in ni bilo treba morda napraviti kako prošnje pri sodniku, pri katerem je upnik vložil tožbo ali pa predlagal eksekucije. Plačati se je moralo le nekatere terjatve, ki so bile iz moratorija posebej izvzete in sicer obresti vseh vrst, terjatve na najemščinah in terjatve iz službenih in mezdskih pogodb. Moratorij pa se je tikal le takih terjatev, kjer je dolжник postal dolžan že 1. 8. 1914. Kanskeji dolgov, n. pr. posojilo, izplačano 1. 8. 1914, ali terjatve na blagu, sprejetem ta dan ali pozneje, vse to je bilo treba plačati, kakor je velevala dotična pogodba. Vlada je namreč smatrala, da je moral tisti, ki se je zadalil med vojno, že računati z novimi razmerami. Glede starih terjatev pa je vlada z naredbami, ki so druga za drugo izhajale, plačilo omogočila v stopnjah (obrokhi). Vsak obrok je znašal po 25% prvotne glavnice.

Danes, ko je poteklo že skoro celo leto, odkar je izšla prva moratorijska naredba, so stare terjatve že do malega vse zapadle: od terjatev, nastalih pred 1. avgustom 1914, so popolnoma zapadle, t. i. upnik lahko zahteva popolno plačilo, ne le vseh onih terjatev, ki so v plačilo bile v smislu pogodbe zapadle že pred 1. 8. 1914, ampak tudi one, ki bi bile po pogodbi zapadle do 1. novembra 1914. Kar je starih terjatev zapadlo tekom novembra 1914, mora biti plačano že trideset in tekoni tekočega meseca zapadle že zadnja četrtnina. Od terjatev, ki bi imele zapasti decembra 1914, je zapadlo junija 1915, že 50%, tekom julija 1915, treba plačati tudi drugo polovico. Stare terjatve, ki so zapadle tekom januarja 1915, so zaenkrat še popolnoma odgodene, a le do 1. 8. 1915. N. pr., kdor je lani meseca julija prejel posojilo in podpisal menico z zapadlostjo 1. 1. 1915, temu je vsa terjatev razun obresti odgodena še vedno in jo bo moral plačati še le 1. 8. 1915. Stare terjatve, ki so zapadle po 1. 2. 1915, sploh niso bile deležne moratorija. Iz tega je videti, da splošni moratorij za navadne dolžnike nima več mnogo praktičnega pomena.

Vlada pa je izdala celo vrsto predpisov, ki vključujejo omogočitev olajšave. Dala je v roke s o d n i e, dovoljevali odgoditve, ako nastopijo posebni pogoji. Odgoditev plačila po sodniku je lahko jako dalekosežna. O njej bomo kasneje razpravljali. Posebne določbe veljajo v prid denarnim zavodom. Vlada jim je morala priskočiti na pomoč, kajti začetkom vojne je vsakdo hotel vloge dvigniti, vplačeval ni nihče nič, še manj pa da bi kdo dolgovne plačal. S časom se je to popravilo, in danes že zopet naraščajo vloge. Moratorij je denarnim zavodom omogočil, da so odplačevali vloge v obrokih, ki so znašali komaj par procentov vsak mesec. Na hranilne vloge, v kolikor so bile vplačane po 1. 8. 1914, seveda moratorij ni bil vvorabljev. Do 1. oktobra 1914, so bile banke in hranilnice primorane vračati le 200 kron mesečno na hranilno vlogo. Drugi kreditni zavodi le 100, rafajzenke le 50. Od 1. oktobra naprej in vse do danes pa so morale banke in hranilnice vračati vsak koledarski mesec na vloge po 5% najmanj pa mesečno po 200 kron. Teh 5% se je izračunalo v razmerju s hranilno vlogo, kolikor je znašala 1. 8. 1914. Drugi kreditni zavodi morajo plače-

vati le 2% vloge, a najmanj a K 100 in vsak kolektorski mesec. Računice pa samo a K 50 vloge. Za plačilo davkov in za plačilo najemščin je vlagatelj mogel zahtevati nekaj več, vendar le pri bankah in hranilnicah in če je vloga presegala K 2000. Hranilniški vlogi pri naših zadrugah se torej ne izjeme ne tijejo.

Za primorske denarne zavode je ustanovila najnovejša naredba izjemo, da se izplačilo podvržene odstotke računa od zneska dotične vloge ne na dan 1. 8. 1914, temveč 21. 5. 1915. Delniške banke, kojih delniška glavica je višja nego 1 milijon kron, in delne banke, niso deležne te nove ugodnosti, marveč morajo plačevati kakor poprej vsak kolektorski mesec vsaj 5% vloge kakor je znašala 1. avgusta 1914, najmanj pa mesečno na vsako vlogo v tekočem računu kron 400, pa hranilno vlogo pa 200 kron. Delniške banke, kojih glavica znaša manj kakor 1 milijon kron, morajo vračati vsaj po 3% vloge na tekoči račun, kakor je znašala 21. 5. 1915., a najmanj 400 kron na mesec, največ pa kron 1.000. Na hranilne vloge so ti zavodi primorani plačati največ a kron 200 na mesec, »rajaženke« pa le po 50 kron. Vajno je pri tem znova poudariti, da grede te ugodnosti primorskim denarnim zavodom tudi glede tistih vlog, ki so jih prejeli morda po 1. avgustu 1914. Medtem ko so poprej take nove vloge morali vračati v vsem obsegu, se sedaj naprej more od njih zahtevati le: od hranilnic do 200 K od kreditnih zadrug do 100 kron, od »rajaženke« pa do 50 kron.

Pripomniti je še, da denarni zavod, kateri je od 1. avgusta 1914 naprej stranki izplačal prostovoljno več, kakor bi ji šlo po moratoriju, lahko dotični presek stavi stranki v račun. Kdor je n. pr. od kakke naše »rajaženke« prejel od 1. 8. naprej na račun svoje hranilne vloge več kakor 550 kron, in sicer n. pr. kron 600, ta meseca julija 1915. ne more zahtevati ničesar.

III. Sodniški moratorij.

Videli smo, da ima splošni moratorij, če izvzamemo morda denarne zavode, za praktično življenje danes že malo pomena. Vajnejši je tkz. **sodniški moratorij**, t. i. odlog plačila. Ta način moratorija se v praksi kaj malo uporablja. Bilo pa bi želeli, da bi se dolžniki v večji meri poslužili te pomoči, rajše, kot da se puste preganjati od dragih eksekucijah. Treba je napraviti vlogo na tisto sodnjo, kjer je vložena tožba, če pa je že v tiri izvršba, na tisto sodnjo, ki vodi izvršilno postopanje. Tankaj je treba obrazložiti svoj položaj. Sodnik pozove upnika, da se izjavi, in mnogokrat pride do poravnave glede načina plačila, ne da bi bilo treba sodnika, pa do svojem prevdaru dovolj dolžniku odplačevanje v primernih obrokih.

Za take okraje, ki niso neposredno prizadeti po vojski, odgoditev plačil, ki jo more dovoliti sodnik, ni posebno znatna. Tu more sodnik dovoliti odlog celoma ali deloma največ do 31. decembra 1915. le za take terjatve, ki so nastale pred 1. avgustom 1914. Novejša terjatve, kakor tudi terjatve za plačilo najemščin, plač in med, kakor tudi obresti, so zopet izvrzete. Glede najemščin more sodnik tudi za tekoče leto in sicer glede njih, ki zapadejo do 1. septembra 1915., dovoliti nekaj odloga le za take prostore, ki so popolnoma ali vsaj večinoma namenjeni **kakim trgovini ali obrti**. Pa tudi tukaj mora dotični obrtnik dokazati, da je potreben odlog. V tem slučaju mu more sodnik odložiti polletne najemščin tako, da mora plačati polovico takoj, drugo polovico pa ob četrtletju. Če pa mora obrtnik plačevati najemščinno četrtletno vnapre, mu more sodnik plačilo razdeliti na mesece. Ker se pri nas v praksi že od začetka vojne naprej večji del itak plačuje mesečno, saj so se gospodari morali ozirati na najemnike, nima ta odlog za naše kraje posebne važnosti. Nekaj več proste roke ima sodnik napram onim trgovcem in obrtnikom, ki morejo s pričevalec trgovske zbornice dokazati, da so **trgovci večinoma z inozemstvom ali pa, da so živi od tujkega prometa**. Takim trgovcem in obrtnikom sodnik lahko odloži tudi plačilo najemščin, ki zapadejo letos, ako je bila pogodba sklenjena pred začetkom vojne. Odloži jim lahko tudi plačilo med in obresti, vendar le v kolikor so zapadle pred 1. 8. 1914. N. pr. gostinčar v Opatiji ali na Bledu, lahko zaprosi za odlog plačila letošnje najemščin do najdalje 31. decembra 1915., če ima lokal v najemu na podlagi stare pogodbe in prinese potrdilo trgovske zbornice, da je redvsem navezan na tujski promet.

Največ ugodnosti pa more sodnik dati za take kraje, ki so neposredno prizadeti od vojne (**vojni okoliš**). Za vojni okoliš se smatrajo tisti okraji, kjer je sodnija radi vojske začasno ustavila svoje poslovanje, oziroma je bil sedež sodnije premeščen drugam. V vojnem okolišu so dalje tisti kraji, kjer je vsled oblastnega ukaza moral znaten del prebivalstva zapustiti svojo bivališče. Večina Primorske je vojni okoliš, zlasti tudi Trst in Pula, ne pa sežanski in koperski okraj.

V vojnem okolišu ima sodnik pravico, da odgodi vsakotno terjatve, torej tudi terjatve na obrestih in najemninah zaenkrat najdalje do 31. decembra 1915. Če je kdo n. pr. tožen na Dunaju, lahko pri dunajski sodniji predlaga, da se mu cela terjatve odgodi. Da biva v vojnem okolišu, je sodniji itak znano. Treba torej le še v dotični vlogi trditi in n. pr. s kakimi javnimi pričevalci posvedočiti, da je gnotni položaj dolžnika slab in trditi, da je na-

pram temu neznačajna izguba, ki jo ima upnik, ako dobi plačilo kasneje.

Največ ugodnosti pa nudi najnovejša naredba celokupnega ministrstva od 28. junija 1915. **tržaškim malim obrtnikom in trgovcem**. Tem ni treba niti posvedočiti, da so potrebni odloga, kadar zanj prosijo pri sodniku. Oni morajo prošnji priložiti le potrdilo tržaške trgovske zbornice, da se njih obrtno poslovanje nahaja v Trstu ali v tržaški okolici in da imajo v trgovini le dve pomožni sili, če pa so obrtniki, da imajo v svojem obrtu največ 5 pomožnih delavcev. Na podlagi takega pričevala jim mora sodnik vsako pred 21. 5. 1915. nastalo denarno terjatve odgoditi. Te ugodnosti pa zopet niso deležne terjatve iz službenih in medznih pogodb, iz najemnih pogodb in terjatve na obrestih.

(Dalje drugič.)

† Prof. dr. Ivan Merhar.

Vest o nenadni, a junaški smrti dr. Ivana Merhara je nemilo iznenadila vse one rojake, ki so poznali vrlega moža, posebno pa nas tržaške Slovence, kjer je blagi pokojnik mnogo let deloval v vzgojo mladine in izobrazil svojega ljubljene naroda. Izven tržaški Slovenci ne čutijo te težke izgube tako bridko, kakor mi, ki potrebujemo za svoj sedanji in bodoči težki obstanek obilo narodnih delavcev na raznih poljih.

Političnega boja se pokojnik v javnosti ni udeleževal, zato je pa tem vztrajnejše posvečal vse svoje sile narodno-socialnemu, društvenemu, izobraževalnemu in literarnemu delovanju. Zato se je drage volje posvečal vsakemu novemu gibanju takih društev. Omeniti hočemo tu le nekaj najvažnejših.

L. 1905. je bil izvoljen na C. M. skupščini v Logatcu v glavni odbor C. M. D. kot zastopnik tržaških podružnic. To častno mesto je upravljal do L. 1913. ko se je odpovedal radi obilnih poslov. V odboru je bil spreten zagovornik želja in nasvetov tržaških podružnic, ki so v tej dobi narastle od 4 na 18. Pri mnogih teh je sodeloval ob ustanovitvi.

V Trg. izobraževalnem društvu je mnogo vplival, da so se v zimskih večerih vršila redna predavanja, in je tudi sam često predaval. Bil je nekaj časa odbornik tega društva, ki je po njegovi inicijativi razširilo svoj delokrog. Kot član društva je sodeloval pri ustanovitvi »Trgovske obrt. Zadrage«, kjer je ostal l. podpredsednik do svoje prerane smrti.

Dramatično društvo je izgubilo v njem reorganizatorja, ki je na obnem zboru l. 1907. predlagal ustanovitev stalnega gledališča, kar se je tudi odobrilo. Bil je v prvem letu tega društvenega preporoda predsednik, v drugem letu pa predsednik in intendant.

Kot podpredsednik Učiteljskega društva je posvečal veliko pozornost razvoju slovenskega tržaškega šolstva. Vodil je tečaj za meščanske šole, bil član kuratorija Slov. trg. šole in krajni šolski nadzornik C. M. šol v Trstu. Tržaško slovensko učiteljstvo bo težko pogrešalo izgubo vrlega tovariša in prijatelja.

Dasiravno smo tu navedli le nekaj družtev, vidimo, kako vsestransko delaven je bil pokojnik. A poleg tega je deloval tudi literarno. Bil je izvršten kritik in so njegove kritike v Ljubljanskem Zvonu obujale splošno zanimanje. Opis literarnega delovanja pa opustimo, ker smo prepričani, da to opiše strokovnjak. Pripominjamo le, da je lani začel preiskavati literarno zapuščino našega pesnika Fr. Cegnarja, a delo je preprečila vojna.

Dr. Ivan Merhar se je rodil l. 1875 v Dolenji vasi pri Ribnici. Po dovršeni ljudski šoli je vstopil na gimnazijo. Ker je bil vrlo nadarjen, je bil v 3. gim. razredu sprejet v ljubljansko Alojzijevešče. Tu je ostal do 7. gimn. razreda. Ker pa ni čutil v sebi poklica za duhovniški tan, je ostaval ta zavod. (Alozijevešče je podoben zavod kakor naš tržaški konvik. Op. ured.) Po končani maturi l. 1896. je odšel kot enoletni prostovoljec v Pizenj in potem na dunajsko univerzo, katero je z izvrstnim uspehom končal l. 1901. Še isto leto je bil imenovan za profesorja slovensčine na tržaški c. kr. drž. gimnaziji, od koder ga je poklicala lani državljanska dolžnost na bojni polje, kjer je našel dne 4. t. m. junaško smrt za domovino, katero je tako iskreno ljubil.

Dne 5. julija je zagrnila zemlja našega sivega Krasa zemske ostanke vrlega moža, katerega nesebično in vztrajno delo ter zasluge ohranimo tržaški Slovenci v večnem spominu in iskreni hvaležnosti.

V. E.

Domate vesti.

† Jernej Novak. Skromna mu je bila služba in skromen je bil njegov socialni položaj. Bil je samo šolski sluga na tukajšnji c. kr. državni gimnaziji. In vendar so ga — zlasti v prejšnjih časih — poznali in spoštovali v širokih slovenskih slojih kot poštenjaka, kremenit značaj in pa vsled njegove velike ljubezni do narodne stvari. Mnogo let je bil med najbolj delavnimi čitatelji v našem, poleg političnega društva „Edinost“ najstarejšem, častiljivem „Del. podp. društvu“, v katerem se je v nekdanjih časih osredotočalo malone vse naše socialno delovanje in stremljenje, namenjeno naši masi v mestu. Ali upokojeni in sedaj pokojni Jernej Novak — umrl je v mestni bolnišnici dne 15. julija — je bil na široko znana in ljubljena oseba tudi med našimi intelektualci. Kdo njih, ki so zadnja desetletja študirali na tukajšnji državni gimnaziji — posebno pa za časa četa slovenskih di-

jakov, nepozabnega profesorja, zgodovinarja in pisatelja Janeza Jesenka — ni poznal in ljubil Jerneja Novaka? In kako je on ljubil slovenske dijakke! Tako rekoč kumoval je vzgoji ene cele generacije slovenskih intelektualcev na naši gimnaziji. Posebej zvestoba in verna v službi je bil pokojni Novak! Naj je bil ravnatelj Peter ali Pavel: pokojniku je poverjal svoje popolno zaupanje. Niso postopali z njim kot s podrejenim slugo, ampak kot zornemu zanesljivim organu uprave zavoda. In Novak se je tudi — kdo bi mu štel to v zlo? — zavedal svoje cene, kar je v svoji pripristi poštenosti tudi izražal rekoč: „Jaz in gospod ravnatelj sva ... itd.“ Posebno omiljen je bil pokojnik pri profesorju Jesenku, ki je služboval na naši gimnaziji nad 30 let. Dobro se spominjam, kako sta po vpokojitvi Jesenka moža v kavarni ostajala po celo uro v razgovorih, kakor intimna prijatelja, oživljajoč si spomine na doživljene veze in grenke ure. In Jesenko — tista krepka, na videz trda, a v resnici najblajši narav, ki ni poznala ozirov ne na desno, ne na levo, in tudi ne na vzgoraj, ki je poznala le ravno, pošteno pot in odkrito besedo — je imel dovolj tudi grenkih ur in trpkih izkušenj! In pokojni Novak je bil posvečen tudi v vse Jesenkove tajne ...! Pokojni Novak je bil jasen uxor, kakor more tudi človek v skromnem položaju uživati splošno spoštovanje — uxor poštene slovenske duše! Naj počiva v miru! — Vdova pokojnikova nas prosi, naj objavimo še, da je bilo pokojniku 68 let in da je umrl previden s sv. zakramenti za umirajoče.

Občina je dala na razpolago konzorciju mesarjev večjo množino mesa in salati, ki se bo prodajalo po raznih mesnicah po 2 K 88 vin. kg. — Prodaja se prične v sredo, 21. t. m.

Beguncem iz Rovinja, ki bivajo v Trstu, daje cesarski komisar na znanje, da se je rovinjska kmečka posojilnica in hranilnica premestila provizorijo v Pazin.

Bolnica pri Sv. Mar. Magdaleni. Mestni magistrat javlja: Bolniki, oboleni za trebušnim legarjem, škrlatno, ošpicami, sušico se sprejemajo ves dan od 8 jutraj do 6 zvečer. Desinfekcije na domu za iste bolezni se izvršujejo v ravnoistnem času. Jutraj podane tozadnje prošnje, se, če je mogoče, izvrše popoldne istega dne, popoldne podane pa drugo jutro. Za prevoz v nujnih slučajih in sicer zaradi davice, ošpic, azijske kolere, pegaste legarja, kuge, je uvedena nepregatna služba podnevi in ponoči in ravno tako za desinfekcijo po teh boleznih, izvzemi davico (diftirij), ki se v tem pogledu prištevata med prvonavedene bolezni.

Družba uslužbencev zobne železnice Trst-Opčine, nahajajoča se v vasi Cven pri Ljutomeru, pošilja najprisrčneje pozdrave tovarišem in prijateljem, ki so ostali v premili domovini. Bog dal skorajšnje veselo svidenje! Na zdar! Joško Copič, Peter Gruden, Anton Stojkovič, Leopold Lisjak, Ivan Antonac.

Ruski ujetniki v Božjakovini na Hrvatskem. Pred kakimi desetimi dnevi so priveli na veleposlovstvo Božjakovino na Hrvatskem kakih 100 ruskih ujetnikov, da nadomeščajo na delu odsotne domače ljudi. Hrvatski ilsti poročajo, da so se ti Rusi hitro udali v svoj položaj in da so popolnoma zadovoljni. Stanujejo in jedo skupno: dvakrat na dan čaj — pravi ruski samo s sladkorjem brez vsake primesi — dobivajo mesa in goveje juhe. Posebno mnogo jedo kruha. Do 190 kilogramov na dan, torej skoro 2 kg na osebo. Ne jedo pa nekaterih naših jedi, kakor n. pr. zelenega fižola v stročju in nekaterih drugih prikuh, pač pa prosijo in jedo mnogo krompirja, ki jim je najljubša in glavna hrana. Delajo pridno in dobro, kakor se jih je napotilo. Za svoje delo dobivajo denarno nagrado 30 vinarjev dnevno. Ali, če se upošteva jako dobra in obilna oskrba, so povsem dobro plačani za svoje delo. Ko konča žetev žita, jih pošljejo dalje na košnjo seno po travnikih, oddaljene od posestva.

Pogreša se Peter Kosmač 17. pešpolka, 1. stotnije. Od 10. januarja ni več glasu od njega. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovi žalostni materi Katarini Kosmač v Zabrežcu št. 3, pošta Borš pri Trstu.

Danes vsi k Tirolcu! Podružnica CMD pri Sv. Mariji Magdaleni priredila popoldne ob 5. predstavo, kjer nastopijo naši malčki s petjem, deklamacijami in prizorčki. Takšne nedolžne zabave so pač v sedanjih časih najbolj primerne za razvedrilo otrok in njih staršev, so pa tudi edine prireditve naših CM podružnic.

Oficijelno mapo za časopise za kavarne in gostinje je izdala pisarna za vojno pomoč na Dunaju, VIII., Kochgasse 7. Mapa je izvedena v črno-rumenih barvah in ima na platnici in na vložnih listih inserate. Stane 2 K. Naročbe se morejo posiljati tudi na tehnično obratno centralo pisarne za vojno pomoč, I. Hoher Markt št. 5.

Po prstu, mesto po žeblju je udaril s kladivom 14letni Mihael Stok, ki stanuje v ulici Caripson št. 17. Zbijal je namreč skupaj neko igračo, ter se pri tem udaril s kladivom po kazalcu leve roke ter si ga rnil do krvi. Moral je na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik desničaral rano in mu obvezal prst.

Pazite na otroke! Ne puščajte jih samih na ulico! Antonija Predolinova, ki stanuje v ulici Giulia št. 38, je včeraj popoldne pripeljala na zdravniško postajo svojega šestletnega sina Pavla. Dečko se je z družimi otroci lovil na ulici, a pri tem je prišel pod neki voz, ki mu je šel s kolesi preko obeh nog ter mu jih precej težko rnil.

Enajstletnega Josipa Orzano, ki stanuje v ulici sv. Franciška št. 38, je tudi mati privela na zdravniško postajo: dečko je imel precejšnjo, pa vendar ne globoko rano na

čelu. Splezal je bil na neko drevo in padel z istega z višine kakih šest metrov, ter se pri tem rnil. Sicer je imel še srečo, da si ni storil kaj hujšega. — Na zdravniški postaji službojuči zdravnik je obema podelil slučaju primerno pomoč.

Padel je vsled oslabelosti na cesti ter se rnil. Včeraj jutraj je 66 letnega, v hiši št. 2 v ulici sv. Mavricija stanujočega mestetara Viljema Malverija hipoma obšla na cesti slabost, vsled česar je revež padel nezavesten na tla. Pri tem je pa udaril z glavo ob rob kamenitega trotoarja ter se precej hudo rnil na desnem senu. Pozvan je bil k njemu zdravnik z zdravniške postaje, ki mu je podelil najnujnejšo pomoč in mu potem svetoval, naj gre v bolnišnico. Ne vemo pa, če je Malverti sledil temu nasvetu.

Kdo ve kaj?

Prošijo se podatki o naslednjih osebah:

Fuma Jovič, žena Mate Joviča, vas Jovič, občina Karnica, in Ana Jovič, žena Ive Joviča od ravnatam, odšli od doma nekako začetkom julija (vprašuje Mate Jovič pri Josipu Varesko, Trst, Sv. Mar. Magdalena Zg. št. 269).

Družine Podbršček-Kračevce, Gorenjavas-Kanal, (vprašuje Anton Podbršček, Trst ul. Carintia 39).

Ivan Podbršček se nahaja ranjen v bolnici v Kremsu.

Anton in Terezija Kurinčič, idrsko pri Tolminu (vprašuje hči Katarina Kurinčič, Trst, Vrdele-Seoglietto, št. 1).

Naslednji begunci se, kakor poroča „Poizvedovalni urad za begunce“ v Trstu, ul. Boschetto 32, vrata 23, nahajajo v Mevliti na Krasjekem:

Justina Krivšič, Anton Krivšič, Katarina Konte, Viljem Konte in Ivana Konte, Pala, Katarina Renčelj, Stefanija Oberst, Angela Zalar in Eleonora Ravasini, Trst.

Ivana Zarn, nadučitelj, Vrtojba pri Gorici.

Ivana Doktorič, Karolina Doktorič in Oton Doktorič, Trst.

Alojz Bajec, nadučitelj, Gorica.

Fani Vuga, Marija Vuga, Jožefa Vuga in Neža Podbršček, Kanal pri Gorici.

August Zorn, sin nadučitelja, Vrtojba pri Gorici.

Emil Zorn, sin nadučitelja, Zorka Mozetič in Gabrijela Mozetič, Solkan, Goriško.

Darovi.

V spomin grofice Onorine Sordina so darovali vojno-preskrbovalnemu uradu: Baron Kimon Ralli 100 K, baron in baronica Stefan Ralli K 100 in baron dr. Ambros Ralli 100.

Po odvnetiku dr. Edvardu Enenkel je došlo cesarskemu komisariju K 1000, ki sta jih darovala gg. Ivan Battista in dr. Franc grof Sordina v dobrodelne svrhe, ki jih ima določiti cesarski komisar, in to v počastitev spomina grofice Onorine Sordina, rojene baronice Scrinzi pl. Montecroce.

XXIII. izkaz darov, došlih cesarskemu komisariju za begunce iz Furlanije in Istre: Dr. Ivan Stuparich v počestitev spomina grofice Onorine Sordina-Scrinzi K 40, Ivan Stello Jatroš iz Krfa in Jurij S. Jatroš iz Trsta v počastitev spomina grofice Onorine Sordina-Scrinzi K 20. Skupaj K 60. Doslej izkazanih K 42.226.40. — Skupna svota K 42.266.40.

VI. izkaz c. kr. namestništvemu predsedstvu došlih darov za okrepčevalnico ranjenecov Kobdijl-Stanjel: Evgenij Teodorovich K 10, Josip Marintisch K 20, dr. Edvard Enenkel v počastitev spomina Onorine grofice Sordina K 25, dr. Henrik Ferrari in g. Andreina K 50, O. in G. Wildauer povodom smrti gospice Cucuglizza K 10, baron Peter Morpurgo v počastitev spomina Onorine grofice Sordina K 50, družna baronica Natalije Dubsky v počastitev spomina Onorine grofice Sordina K 40, Despina in Konstantin Costi v počastitev spomina Onorine grofice Sordina K 40. Skupaj K 245. Doslej izkazanih K 3273. Svota K 3519.

Nadalje so došli cesarskemu komisariju sledeči darovi: V korist sklada za brezposelne uradnike mestne zastavljavnice prispevek za mesec julij K 73.43, X. Y. K 2, v korist sklada za vdove in sirote padlih v vojni ga Stefanija Stavro (v počastitev spomina grofice Onorine Sordina K 30, v korist vojakom na južnem bojišču, Marij vitez Morpurgo K 50, v korist tržaških mladostrevec Avgust pl. Felszegy (v počastitev spomina grofice Onorine Sordina) K 20.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 17. julija 1915.)

Moka (za kuhinjsko rabo)	K 96 kg
Sladkor	K 1 — kg
Meso (goveje) sprednji deli	K 3 60 kg
zadnji	K 5 20 kg
Meso telečje	K 8 — kg
Meso kostrunova	K 2 — do 2 40 kg
Slanina (soljena)	4 40 do 5 40 kg
Gnjat, kugana	K 12 — kg
Maslo sirovo	K 6 — kg
Kokoši	K 6 — do 7 50 ena
Pitanci	K 2 50 do 3 50 eden
Polenovka suha	K 2 20, 2 40 kg
namočena	1 28 kg
Fižol	K 1 50, 1 60 kg
Bob	K 1 80 kg
Ječmen	K 2 60 kg
Fižol (stročji) vinarjev	32 40 kg
Grah	20, 24, kg
Krompir	16 20, kg
Paradižniki	6 do 8 merica
Radič	6 do 8 glava
Salata	8, 10 glava
Cesna	16 do 20 komad
Cebula	16, 20 komad
Jajca	16, 20 komad
Butce	6, 8 12 komad
Pesa	1 do 2 komad
Malancane	6, 10 komad
Kumare	6 do 8 komad
Koleraba	2 do 4 komad
Mleko	56 liter
Olja (najeoneje)	K 2 24 liter

Vesti iz Goriške.

C. kr. moškega učiteljskega goriškega p. n. gg. učitelji se tem potom vabijo, da naznanijo v svrhu dopisiljave mesečne plače svoje sedanje bivališče ravnateljstvu pod nastopnim naslovom: V. Bežek, c. kr. učit. ravnatelj, Ljubljana, Marije Terezije cesta 6, II.

17 goriških, večinoma furlanskih duhovnikov interniranih v Italiji. Dne 6. julija je

došlo na prezv. knez nadškofjski ordinarijat v Gorici pismo, ki je poslal dekan v Gradiški, velečastiti gospod Karol Stacul, in ki ima naslednje vsebino: Cremona, dne 11. junija 1915. Velečastiti knez nadškofjski ordinarijat V smislu doblih navodil sporočamo prevzvišene mu ordinarijatu, da se nahajamo internirani v Cremoni v nekem vzgojnem zavodu in da se nam prav dobro godi. Skof v mestu je bil tako priazen, da nas je obiskal in nam dovolil imeti sv. mašo. — Naš naslov je: Cremona, Comando Deposito 65 Fanteria. Preudani: Karol Stacul, Gradiška; Mesrob Justulin, dekan, Visco; Em. Ulian, Versa; Alojz Morsut, Perteo; Gualt. Venier, Sacileto; Herman Rosin, Villa Vicentina; Ivan Evgen Marangon, St. Vid ob Toru; Ernest Scremin, Nogaredo; Deziderij Spagnul, Krmin; N. Zanolla, Krmin; Josip Calligaris, Aiello; N. Caucig, Slovenc pri Moši; Nikodem Plet, Romans; Ivan Mondini, Chiopris; Izidor Primos, Medea; Franc Marinič, Kojsko v Brdih; Andrej Uršič, Slovenc pri Niblem v Brdih.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Poroča se nam, da se raznaša okoli vest, da je naš glavni urednik povedal neki osebi, da je neki dopis o pošti v Črnekalu pisal G. Urbancič. Izjavljamo, da je ta govorica popolnoma neresnična.

MALI OGLASI.

se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

Veliki prihod gumijevih podpetnikov „Palma“ in usnja. — Trst., ulica Molin a vento št. 3.

Gostilna-buffet RAVALICO ulica S. Lazaro 8. Plzensko svetlo in bavarsko črno pivo I. vrste. Domača in nemška kuhinja vedno pripravljena.

Posestvo vredno 10.000 K se proda ali menja z malo blago v Trstu Naslov: V. Pobjegh pri Kopu (Istria).

Kupujem žaklje (vreče) vsake vrste. — Ulica Solitario 21, Jakob Margon.

Kupim volno po dobri ceni, baker po 2 K, med po 1 K. Naslov: APPEL, Piazza Scuole Israelitiche.

Priporočljive tvrdke.

Prodajalne jestvin.

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso. Trgovina jestvin in kolonialnega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo, kranjske klobase in ilirske testenine. — Za oblen obisk se priporoča vdan Ivan Bidovec, vodja.

Papir.

Velika založna papirja za ovitke, papirna tih vrečic, prodaja po zmernih cenah na drobno in debelo trgovko GASTONE DOLLNAR, Via dei Gelsi št. 16, ex Marangoni. Telefon št. 27-81.

Šivilje.

Slovenska šivilja A. RIEGER TRST, Piazza della Borsa št. 3, vrata 9. — Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke poangleškem in francoskem kroju, plesne obleke za poroke, bluze za gledišče itd. Cene zmernе.

Žganjarne.

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Bogat izbor likerjev: grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kaski slivovec in briski trpinovec in rum. Cene nizke. Izber grenčic. — Slaščice in prepečenji. Grški masti iz Šija. Filijalka na vogalu Verdijevega trga ne ulice dell' Orologio. — Se priporoča Andrej Antonopulo.

Razni.

Skladništvo vrat, oken, stopnic v ul. Piccardi št. 18 je premeščen v ul. Pasquale Revoltella št. 478.

Na te pri zavarovalnem zavodu za življenje in rente „ALLIANZ“ zavarovane osebe!

Vsled nastopnih dogodkov se je plačevanje premij utežavilo. Da pa naše zavarovanje lahko pred izgubo obvarujemo, tako prosimo za pošiljatelj police in vplačilne knjižice z natančnim naslovom (adreso), na kar bomo do naprej plačevanje skrbeli in če mogoče slučajne zaostanke s pogojem primernim posloju poravnali. Smo tudi radi pripravljani, na vsa se zavarovanja tikajoča vprašanja dati odgovor, vendar pa se mora v vsakem pismu vedno številka police in naslov vsakomur pismu.